

Politika živilske industrije ni razumela kot strateške

Po Mercatorju, Drogi Kolinski in Žitu bo Panvita še eno agroživilsko podjetje, ki bo končalo v hrvaški lasti.

AKTUALNO 3

Festival duševnega zdravja

Lani je bil v Ljubljani, letos v Mariboru, v prihodnjih letih pa se bo selil po vsej Sloveniji.

AKTUALNO 4

Zakon o tujih agentih je slab obet za tuje vlagatelje

Republika Srbska bi že prihodnji teden lahko dobila zakon, ki se zgladuje po ruskem zakonu.

SVET 5

o tem, kako se je v milijonih let razvijala naravna inteligenca

MNENJA 7

Slovenski Advance Capital prevzema na Hrvaškem

Sklad bo postal večinski lastnik največjega hrvaškega proizvajalca sončnih panelov.

GOSPODARSTVO 8

Knjige na kolesih pridejo skoraj kamorkoli

Festival bibliobusov je poklon poštvovalnim knjižničarjem.

KULTURA 11

Pot do zdrave starosti je v zmernosti

Nektarios Tavernarakis v celicah raziskuje mehanizme dolgega življenja in odpornosti proti boleznim.

Znanost 13

Telesna drža vpliva na naše misli

Ljudje lažje nadzorujemo, kaj bomo rekli, kakor pa način, kako bomo to povedali.

Znanost 14

Slabo, če gre lahko od dveh najboljših le eden na OI

Olimpijska kandidata v kanuju za Pariz Benjamin Savšek in Luka Božič sta aduta tudi na EP v slalomu na divjih vodah v Tacnu.

ŠPORT 18

15–22 °C

Spremenljivo do pretežno oblačno bo z občasnimi padavinami, tudi nevihtami.

VREME 22

Iskrica

Močan veter vzburja domišljijo ali pa povzroča glavobol.

Katarina Velika

Za naročila na tiskano ali digitalno Delo

pokličite 080 11 99

pišite narocnine@delo.si

obiščite trgovina.delo.si

Slovaška in Evropa v šoku po atentatu**Robert Fico Življenje slovaškega premiera v smrtni nevarnosti**

Predsednik slovaške vlade Robert Fico se je sinoči še vedno boril za svoje življenje, potem ko ga je med obiskom kraja Handlova večkrat ustrelil starejši možki. O ozadju in motivu dejanja bo najverjetneje več znanega v prihodnjih dneh, že takoj po večerajšnjih dogodkih, ki so šokirali celotno Evropo, pa je bilo jasno, da bo poskus atentata velika preizkušnja za politično zelo razdeljeno Slovaško.

JURE KOSEC

Predstavniki slovaške vlade so sporočili, da je bil štirikratni premier ustreljen petkrat, njegovo življenje pa je bilo tudi po večurnem operacijskem posegu še vedno v smrtni nevarnosti. »Vsi smo šokirani zaradi tega grozljivega in zavržnega dejanja,« se je na poskus umora svojega političnega nasprotnika odzvala slovaška predsednica Zuzana Čaputová, ki je tako kot večina evropskih voditeljev in slovaških politikov obsodila dogodka v

Handlovi, in opozorila, da je fizični napad na predsednika vlade tudi napad na demokracijo.

Pretresenost nad dogajanjem na Slovaškem so poleg številnih evropskih in svetovnih politikov izrazili tudi predstavniki slovaškega političnega vrha. »Ostro obsojam napad na slovaškega kolega Fica in mu želim čimprejšnje okrevanje,« je premier Robert Golob

Fizični napad na predsednika vlade je tudi napad na demokracijo.

ZUZANA ČAPUTOVÁ

sporočil na družabnem omrežju X. Oglasila se je tudi predsednica republike Nataša Pirc Musar in Ficu zaželela okrevanje. »Streljanje nanj, lansko streljanje v Beogradu in številni drugi primeri nasilja, ki jih vidimo v družbi, od nas zahtevajo ukrepanje,« je zapisala.

Slovaški premier Robert Fico se je na oblast povzpel konec lanskega leta. FOTO NADJA WOHLLEBEN/REUTERS

Na vetrnem polju v Krivači je 22 vetrnic na 56 kvadratnih kilometrih. FOTO JAKOV SIMOVIČ

Slovenska naložba v srbski veter**Zeleni prehod** V Sloveniji vetrnice niso zažele, v Srbiji pa jih je vse več

V Srbiji so včeraj odprli vetrno elektrarno Krivača. Ta lahko z električno energijo preskrbi 75.000 gospodinjstev in je plod sodelovanja slovenskega sklada Alfi Renewables in srbske skupine MK Group. Vrednost naložbe je 165 milijonov evrov, vetrno polje pa je sestavljeno iz 22 vetrnic.

ALEKSANDAR LUKIĆ, Beograd

»Pravi dan ste izbrali za odprtje,« je dejal srbski predsednik vlade Miloš Vučević. Pihal je namreč močan veter in zlahka vrtil 74 metrov dolge lopatice skoraj 180 metrov visokih vetrnic. Če so razmere ustrezne, lahko ustvarijo 310 GWh zelene energije (na leto), kar zadostuje za preskrbo 75.000 gospodinjstev (za primerjavo: v Sloveniji jih imamo 860.000).

Tomaž Berložnik, partner Alfi Renewables in predsednik naložbenega odbora Alfi Green sklada, je v intervju za Delo povedal: »Gradnja vetrnega parka je bila končana v zelo kratkem času, v dobrih dveh letih. Park z močjo 105,6 megavata ima 22 najodobnejših vetrnic na območju, velikem kar 56 kvadratnih kilometrov. Zgradili smo 30 kilometrov novih cest

in 40 kilometrov daljnovodov ter novo razvodno transformatorsko postajo. Srbija je s spremembo zakonodaje leta 2021 naredila res velik korak k večji integraciji obnovljivih virov energije. Vetrni park v Krivači je kot prvi tržišni projekt postal tudi mejnik in referenca za odpiranje novih tovrstnih projektov.«

▶ STRAN 9

Tema dneva

Rast višja, a ne pozabimo na omejitve in tveganja

Miha Jenko o gospodarskih gibanjih

Po svežih napovedih mednarodnih institucij (evropska komisija, IMF, EBRD) lahko Slovenija letos in prihodnje leto računamo na približno 2,3- oziroma 2,6-odstotno gospodarsko rast, kar je več kot lani ter tudi nad povprečjem Unije in evrskega območja. Projekcije niso slabe, napoveduje se nam višja rast kot v Nemčiji in sosednjih državah, izjema je le Hrvaška, ki se ji letos, na krilih turizma, obeta drugi najvišji porast BDP v Uniji, za Malto.

Nasha pričakovana gospodarska dinamika temelji na več predpostavkah in eno od glavnih, višjo državno in

Kot kaže dogajanje zadnjih let, lahko vse dobre gospodarske napovedi romajo v rotarnico ob uresničitvi geopolitičnih tveganj.

zasebno potrošnjo, so že potrdili novi podatki državne statistike. V prvem četrtletju letos se je namreč domača potrošnja povečala največ v zadnjem letu in pol, predvsem zaradi porabe države (tudi zaradi preoblikovanja dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja), znižana inflacija pa je tudi državljane spodbudila, da so letos odpri denarnice.

To leto bo seveda minilo v znamenju javnih in zasebnih naložb v poplavno obnovo, s predvidoma pozitivnimi gospodarskimi posledicami. Pričakovati je še zmerno okrevanje in povečanje povpraševanja na glavnih izvoznih trgih v Uniji. Letos naši dosežki v menjavi blaga in storitev s tujino niso impresivni: v prvih treh mesecih je bil izvoz še nekoliko manjši kot v istem obdobju lani, zmanjšal se je tudi uvoz, kljub temu pa Slovenija ustvarja zunanjetrgovinski presežek. Slovensko gospodarstvo je v prvem trimesečju medletno zraslo za dobra dva odstotka, manj spodbuden pa je podatek, da je na četrtletni ravni stagniralo, saj je bil njegov

obseg enak kot v zadnjem trimesečju lani.

Pri tem pa postaja predvsem pomanjkanje delovne sile kritičen omejevalni dejavnik v slovenskem gospodarstvu, zdravstvu in družbi kot celoti. Država bo zato morala bolje odpravljati ovire za zaposlovanje tujcev ter kaj narediti tudi pri davkih in prispevkih. In še to: dogajanje v zadnjih letih je pokazalo, da vse gospodarske napovedi lahko romajo v rotarnico ob uresničitvi geopolitičnih tveganj, ki jih letos – ob vojnah v Ukrajini in Gazi ter številnih volitvah – res ne manjka. Zato je zdaj ena ključnih nalog ekonomske politike tudi to, da državo naredi odpornjšo na vse zunanje šoke.

+ OLIMPIJSKE IGRE

Slovenija v temno modri

Olimpijski komite Slovenije je razkril, kako bodo v Parizu oblečeni slovenski športniki, predstavitev pa bo to soboto ob 11. uri v ljubljanskem BTC. Tudi tokratna uradna oblačila slovenskih športnikov je zasnoval Sandi Murovec, ustanovitelj športne znamke UPS, ki je prvo celovito olimpijsko kolekcijo ustvaril za londonske igre leta 2012. Ker bodo tokratne v svetovni prestolnici mode, je kolekcija bolj elegantna – z več temno modre barve. S. B.

▶ STRAN 12

Šport je vse bolj prežet s trajnostjo

Pri športu poudarjamo številne pozitivne vplive na ljudi, na družbo in celoten sistem. Kot je na poslovni konferenci Šport 2024 v organizaciji medijske hiše Delo poudaril Matjaž Han, minister za

gospodarstvo, turizem in šport, športna industrija pušča precejšen ekološki odtis. Je pa na vsakem koraku mogoče zaznati, da trajnostne prakse panogo čedalje bolj prežemajo, k temu veliko pri-

spenjajo tudi sponzorji. Šport ima pomembno moč sodelovanja, zato je lahko pozitiven katalizator sprememb v družbi, je dodal Han. M. B. FOTO LEON VIDIC

▶ STRANI 16, 17

Triglav tek

Prijave na triglavtek.si

Brdo pri Kranju
7. 9. 2024

5 km 10 km 21 km

TEK V NEOKRNIJENI
otroški tek
družinski tek